

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 7P/64/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6615214506
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2016:6615214506.4

Rozhodnutie

Okresný súd Lučenec samosudcom Mgr. Petrom Strakom v právnej veci starostlivosti o maloleté deti R. V. Č., W.. XX.XX.XXXX E. U. Č., W.. XX.XX.XXXX, obe deti v súčasnosti umiestnené do starostlivosti Detského domova, ul Mieru 155, Jesenské, obe zastúpené Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec deti rodičov U. Č., W.. XX.X.XXXX, bytom Mesto Lučenec, štátna občianka SR a R. F., W.. XX.X.XXXX trvale bytom Lučenec, C. V. XXXX/X, prechodne A. X N., štátny občan SR, za účasti Okresnej prokuratúry Lučenec, v konaní o nariadení ústavnej starostlivosti takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e ústavnú starostlivosť nad maloletým R. V. Č.I., W.. X.X.XXXX E. U. Č., W.. XX.X.XXXX v Detskom Domove Jesenské na ulici Mieru 155.

Matka maloletých detí U. Č., W.. XX.X.XXXX j e p o v i n n á prispievať na výživu maloletého R. V. Č. E. U. Č. sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, na každé maloleté dieťa zvlášť, vždy mesačne vopred do 25. dňa toho, ktorého mesiaca na adresu Detského domova, ulica Mieru 155, Jesenské počnúc od 2.10.2015. Zročné výživné za obdobie od 02.10.2015 do 31.01.2016 v sume 106,33 Eur na každé dieťa zvlášť je matka p o v i n n á splácať spolu bežným výživnom v 10 Eur mesačných splátkach až do úplného zaplatenia počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku pod sankciou zaplatenia celých splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky.

Otec maloletého dieťaťa R. F., W.. XX.XX.XXXX j e p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého R. V. Č., W.. X.X.XXXX E. U. Č.Í. W.. XX.XX.XXXX sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, na každé maloleté dieťa zvlášť vždy mesačne do 15. dňa toho, ktorého mesiaca na adresu Detského domova, ulica Mieru 155, Jesenské počnúc od 02.10.2015. Zročné výživné za obdobie od 02.10.2015 do 31.01.2016 v sume 106,33 Eur na každé dieťa zvlášť, je otec povinný splácať spolu s bežným výživným a to v 10 Eur mesačných splátkach a to až do úplného zaplatenia počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudok pod sankciou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Lučenec uznesením č. k. 8PPOm/3/2015-6 zo dňa 27.8.2015, ktoré sa stalo právoplatným dňa 02.10.2015 nariadil predbežným opatrením zverenie maloletých detí R. V. Č. W.Q. XX.XX.XXXX E. U. Č., W. XX.XX.XXXX dočasne do starostlivosti Detského domova, Ulica Mieru 155, Jesenské. Uznesenie odôvodnil tým, že záujem maloletých detí vyžadoval aby boli okamžite umiestnení do starostlivosti Detského domova v Jesenskom, aby bol zabezpečený ich riadny psychický, fyzický a sociálny vývin, ktorý bol za danej situácie vážne ohrozený. Z návrhu Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Lučenec vyplynulo, že na základe hlásenia Mestského úradu Lučenec zo dňa 25.8.2015 v objekte na L. ulici v Lučenci sa so svojimi maloletými deťmi zdržiavala matka maloletých detí, ktorá požíva omamné

látky v dôsledku čoho vážne zanedbáva starostlivosť o svoje maloleté deti. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Lučenci zistil šetrením na Svätoplukovej ulici, že matka detí je bezdomovkyňa, počas dňa sa potuluje so svojimi maloletými deťmi v meste a počas noci s maloletými deťmi prespáva v schátralej budove na uvedenej adrese, kde sa zdržiavajú ďalší bezdomovci. V čase šetrenia bola matka maloletých detí agresívna a odmietla spolupracovať. Na základe šetrenia u starej matky Viery Číkovej bolo zistené, že matka maloletých detí nechala maloleté deti v starostlivosti starej matky. Stará matka uviedla, že nie je v jej možnostiach a schopnostiach zabezpečiť starostlivosť ďalším maloletým deťom nakoľko vo svojej osobnej starostlivosti má dve vlastné maloleté deti a okrem toho má do náhradnej osobnej starostlivosti zverené ďalšie 4 maloleté deti. Matka maloletých detí odmietla možnosť bývať s maloletými deťmi u starej matky. Stará matka uviedla, že matka maloletých detí rodičovský príspevok míňala na zadováženie si omamných látok pre vlastnú spotrebu.

Uznesením Okresného súdu Lučenec č. k. 7P/64/2015-7 zo dňa 08.10.2015 začal tunajší súd konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi R. V. Č. E. U. Č. ex offo.

Do konania dňa 13.10.2015 vstúpil svojim oznámením v zmysle § 35 ods. 2 písm. a) O. s. p. okresný prokurátor v Lučenci.

Súd nariadil vo veci dňa 10.02.2016 pojednávanie.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania a oboznámením sa a prečítaním uznesenia Okresného súdu Lučenec na č.l. 1 spolu s opravným uznesením č.k. 8PPom/3/2015-6 a č.k. 8PPom/3/2015-16, odpoveďou na lustráciu v Registri obyvateľov na č.l. 13, súhlasom k návšteve na č.l. 23, odpoveďou ÚPSVaR na č.l. 24, správy Detského domova na č.l. 25, správy Sociálnej poisťovne na č.l. 26, správy kolízneho opatrovníka na č.l. 27.

Matka maloletého dieťaťa uviedla, že nesúhlasí s nariadením ústavnej starostlivosti. Momentálne je nezamestnaná, bola vyradená z evidencie nezamestnaných Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec pre nespoluprácu. V minulosti požívala pervitín, avšak po návrate partnera z väzenia ho už neužíva. Trestne stíhaná v minulosti nebola.

Otec maloletého dieťaťa uviedol, že nesúhlasí s nariadením ústavnej starostlivosti a žiadal aby boli maloleté deti zverené do starostlivosti Krízového strediska v Lučenci, nakoľko nedisponujú dostatočnými peňažnými prostriedkami aby navštevovali maloleté deti v Detskom domove a zvládajú len telefonickú komunikáciu. Spolu s partnerkou si podali žiadosť o prijatie do zamestnania a keď budú mať príjem, budú schopní vytvoriť podmienky pre maloleté deti. Matka maloletých detí už nepožíva psychotropné látky, otec maloletých detí bol v minulosti 6 krát vo výkone trestu odňatia slobody za majetkovú trestnú činnosť, pričom naposledy bol prepustený dňa 26.12.2015. S partnerkou sa zdržiavajú v holostavbe bez okien aj s jeho matkou, pričom otec si zarába brigádne, naposledy v mesiaci január zarobil 120 Eur.

Kolízny opatrovník uviedol, že maloleté deti sú už od augusta 2015 v starostlivosti Detského domova a pokiaľ rodičia nie sú schopní zabezpečiť starostlivosť, trval na nariadení ústavnej starostlivosti.

Zástupca Okresnej prokuratúry Lučenec uviedol, že sa pripája k návrhu kolízneho opatrovníka.

Prečítaním pripojeného spisu sp. zn. 8PPom/3/2015 súd zistil, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny podal návrh na vydanie predbežného opatrenia dňa 26.8.2015, aby maloleté deti R. V. Č. W. XX.XX.XXXX E. U. Č., W. XX.XX.XXXX boli zverené do Detského domova, ulica Mieru 155 Jesenské. Nakoľko matka maloletých detí ohrozila zdravý psychický fyzický a sociálny vývin maloletých detí ako aj ich život a zdravie tým, že zanedbávala starostlivosť o maloleté deti z dôvodu požívania omamných látok a túlania sa po meste, pričom nebola k dispozícii žiadna fyzická osoba, ktorá by sa mohla o maloleté deti postarať.

Z lustrácie v registri obyvateľov súd zistil, že matka nemá uvedenú adresu trvalého pobytu.

Zo správy Detského domova, ulica Mieru č. 155 Jesenské súd zistil, že maloleté deti R. V. Č. E. U. Č. sa dobre adaptovali na pobyt v Detskom domove a dobre prosperujú a sú zdravé. Maloletý R. V. Č. navštevuje logopedickú ambulanciu, pričom urobil pokroky v rečovom vývine. Obe maloleté deti sú

citovo naviazané na matku, starú matku a maloletý R. V. aj na otca. Matka a stará matka sa o deti zaujímal telefonicky a deti navštívili v septembri 2015. Počas Vianoc boli deti na krátkom pobyte u starej matky, pričom stará matka ich nevrátila v dohodnutý deň a deti im museli byť za asistencie polície privezené naspäť. V čase vyňatia detí z krátkodobého pobytu otec a matka maloletých detí neboli doma s deťmi. Matka a otec navštívili maloleté deti v Detskom domove dňa 6.1.2016, avšak prišli vo večerných hodinách napriek telefonickému dohovoru o tom, kedy má návšteva prebehnúť. Obe maloleté deti boli z návštevy rozrušené a plakali. Detský domov na základe poznania pomerov u rodičov a starej matky navrhol nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi.

Zo správy z prešetrenia pomerov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec na č.l. 27 súd zistil, že matka maloletých detí je nezamestnaná a nie je evidovaná na ÚPSVaR Lučenec ako uchádzačka o zamestnanie a nepoberá žiadnu dávku v hmotnej núdzi. Žije v spoločnej domácnosti so svojim druhom - otcom maloletých detí, ktorý bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody dňa 26.12.2015. Keďže matka žije v nevyhovujúcich bytových podmienkach a nenašla sa žiadna dospelá fyzická osoba, ktorá by mohla zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti, žiadal nariadiť ústavnú starostlivosť v Detskom domove Jesenské.

Z odpovede Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec (na č.l. 24) súd zistil, že matka maloletých detí nepoberá k 14.01.2016 žiadne dávky a príspevky vyplácané úradom a bolo začaté správne konanie vo veci vyradenia z evidencii uchádzačov o zamestnanie. Otec maloletých detí nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie a dňa 03.09.2014 bol vyradený z evidencie pre nespoluprácu. Otec maloletých detí nepoberá žiadne dávky vyplácané úradom.

Zo odpovede Sociálnej poisťovne (na č.l. 26) súd zistil, že matka maloletých detí je evidovaná v Registri poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia vedenom Sociálnou poisťovňou ako fyzická osoba, ktorá sa osobne a celodenne stará o dieťa do 6 rokov jeho veku od 23.5.2009 do 28.8.2009 a od 6.1.2011 do súčasnosti. Matka maloletých detí nie je poberateľom dávok sociálneho poistenia. Otec maloletých detí nie je evidovaný v období od 15.7.2015 ku dňu vystavenia odpovede (t.j. k 21.1.2016) v registri poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia vedenom Sociálnou poisťovňou.

Podľa § 26 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“) ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 54 ods. 1 až 5 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej, osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56 sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok. Súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje výkon ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonnou povinnosťou, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať

sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní. Výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

Podľa § 81 ods. 1, 2 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Na základe vykonaného dokazovania z aplikácie vyššie uvedených citovaných ustanovení mal súd za preukázané, že je v záujme maloletých detí, aby bolo zverených do ústavnej starostlivosti Detského domova. Rodičia maloletých detí nedokážu zabezpečiť riadnu osobnú starostlivosť o maloleté deti z dôvodu, že nemajú vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o maloleté deti. Ako súd z vykonaného dokazovania zistil, rodičia maloletých detí sú nezamestnaní, nie sú vedení v evidencii nezamestnaných vedenom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec a to z dôvodu nespôlpráce. Obydlie, ktoré obývajú nespĺňa podmienky pre starostlivosť o maloleté deti, nakoľko sa jedná o polorozpadnutú nehnuteľnosť bez okien, kde sa rodičia maloletých detí zdržiavajú neoficiálne. Rodičia nemajú žiadny pravidelný príjem, otec maloletých detí zabezpečuje nepravidelný príjem príležitostnými brigádami. Matka maloletých detí požívala omamné látky, na základe ktorého boli deti predbežne zverených do starostlivosti Detského domova, otec maloletých detí sa vtom čase nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody. Súd mal za to, že rodičia aj vzhľadom na spôsob svojho života keď z vykonaného dokazovania vyplynula u otca viacnásobné tresty odňatia slobody za trestnú činnosť a matkine zneužívanie omamných látok nevedia zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloleté deti.

Maloleté deti sa adaptovali na pobyt v Detskom domove Jesenské, kde im je poskytovaná náležitá starostlivosť. Maloleté deti v Detskom domove celkovo prosperujú. Maloletému R. V. F. je zabezpečovaná logopedická terapia, pričom maloletý urobil pokroky v rečovom vývine. Z uvedených dôvodov súd nariadil ústavnú starostlivosť maloletých detí v Detskom domove Jesenské, pričom mal za to, že vzhľadom na adaptáciu maloletých detí a priaznivý vplyv na ich fyzický, psychický a sociálny vývoj a vzhľadom na to, že nie je iná fyzická osoba, ktorá by mohla zabezpečiť osobnú alebo náhradnú osobnú starostlivosť, je toto rozhodnutie v záujme maloletých detí v súlade s § 54 ods. 2 Zákona o rodine.

V súlade s vyššie citovanými ustanoveniami súd určil výživné podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, odo dňa zverenie maloletých detí do ústavnej starostlivosti t. j. od 02.10.2015. Keďže rodičia maloletých detí sú nezamestnaní, bez vlastníctva nehnuteľného majetku a hnutelného majetku väčšej hodnoty, žijú ako bezdomovci. súd určil minimálne výživné podľa § 62 Zákona o rodine, pričom v súlade s § 81 Zákona o rodine zaviazal rodičov maloletých detí na plnenie výživného na adresu Detského domova Jesenské. Zároveň súd rozhodol o výške a spôsobe platenia zročného výživného v splátkach s prihliadnutím na osobnú a finančnú situáciu rodičov. Minimálne výživné je vo výške 27,13 Eur. Dlžné výživné za obdobie od 02.10.2015 do 31.01.2016 je vo výške 106,33 Eur na každé maloleté dieťa zvlášť (mesiac november 2015, december 2015, január 2016 je $3 \times 27,13 \text{ Eur} = 81,39 \text{ Eur}$; pomerná časť za mesiac október 2015 je $27,13 \text{ Eur} / 31 \text{ dní} = 0,88 \text{ Eur}$ na 1 deň, t.j. $29 \text{ dní} \times 0,88 \text{ Eur} = 25,52 \text{ Eur}$; $81,39 \text{ Eur} + 25,52 \text{ Eur} = 106,91 \text{ Eur}$). Toto zročné výživné súd povolil rodičom maloletého dieťaťa splácať v splátkach po 10 Eur na každé maloleté dieťa zvlášť spolu s bežným výživným.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p., z ktorého vyplýva, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak konanie mohlo začať i bez návrhu ako v tomto prípade.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Lučenec, Ul. Dr. Herza 14, 983 37 Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici a to písomne v troch rovnopisoch.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Proti tomuto rozsudku právo podať odvolanie nemajú tí účastníci, ktorí sa odvolania vzdali.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh a vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.